

Przedmiot:	POLITYKA I FUNDUSZE UNII EUROPEJSKIEJ W OCHRONIE ŚRODOWISKA
Kierunek studiów:	Zarządzanie Środowiskiem
Specjalność:	-
Rok studiów:	I studia II-stopnia
Semestr:	I
Liczba godzin:	15 (studia stacjonarne)
Rodzaj zajęć:	wykład
Rodzaj (forma) zaliczenia:	egzamin pisemny
Język:	polski
Rodzaj przedmiotu:	obowiązkowy
Poziom specjalizacji:	kierunkowy

CELE:

Głównym celem kursu jest dostarczenie wiedzy oraz kształtowanie umiejętności i kompetencji studentów związanych z podstawowymi zagadnieniami dotyczącymi działań interwencyjnych Unii Europejskiej podejmowanych w ramach polityki regionalnej w celu ochrony i poprawy stanu środowiska przyrodniczego. Wykład oprócz omówienia podstaw teoretycznych z zakresu rozwoju regionalnego i polityki regionalnej ma na celu przybliżyć problematykę współczesnych zmian obserwowanych w tym zakresie, ze szczególnym uwzględnieniem dostępu do środków wsparcia Unii Europejskiej możliwych do wykorzystania w realizacji przedsięwzięć związanych z ochroną środowiska. W celu jak najlepszej ilustracji empirycznej, zachodzące procesy i prawidłowości prezentuje się na przykładzie przemian polityki regionalnej w Unii Europejskiej i Polsce.

PROGRAM:

- *Rozwój regionalny – podstawowe pojęcia.*
- *Rozwój regionalny a polityka regionalna.*
- *Polityka Unii Europejskiej w zakresie ochrony środowiska.*
- *Geneza i przemiany polityki regionalnej Unii Europejskiej.*
- *Polityka regionalna w Polsce – dotychczasowe doświadczenia, przyszłe wyzwania.*

ZALECANA LITERATURA:

Adamczyk A., Borkowski J. (red.), 2005. Regionalizm, polityka regionalna i Fundusze Strukturalne w Unii Europejskiej. Centrum Europejskie Uniwersytetu Warszawskiego. Warszawa.

Bagdziński S.L., Maik M., Potoczek A., 1995. Polityka rozwoju regionalnego i lokalnego w okresie transformacji systemowej. UMK. Toruń.

Barca F., 2009. An Agenda for a Reformed Cohesion Policy. A place-based approach to meeting European Union challenges and expectations. Independent Report.

Barca. F., McCann P., Rodriguez-Pose A., 2012, The case for regional development intervention: place-based versus place-neutral approaches. Journal of Regional Science, 52, 1, s. 134-152.

Churski P., 2004a. Obszary problemowe w Polsce z perspektywy celów polityki regionalnej Unii Europejskiej. Wyższa Szkoła Humanistyczno-Ekonomiczna we Włocławku. Włocławek.

Churski P. 2004b. Rozwój regionalny w warunkach transformacji gospodarczej i integracji europejskiej. W: (red.) S.Ciok, D.Ilnicki. Przekształcenia regionalnych struktur funkcjonalno-przestrzennych. Regionalny wymiar integracji europejskiej. t. VIII/1. Instytut Geografii i Rozwoju Regionalnego. Uniwersytet Wrocławski. s. 31- 45.

Churski P., Stryjakiewicz T., 2006. New experiences of polish regional policy In the first years of membership in the European Union. Quaestiones Geographicae no 25. Series B. Human Geography and Spatial Management. Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. Wydawnictwo Naukowe UAM. Poznań. s. 17-28.

Churski P., 2008. Czynniki rozwoju regionalnego i polityka regionalna w Polsce w okresie integracji z Unią Europejską. Wydawnictwo Naukowe UAM. Poznań. s.528.

Churski P. (red.), 2009. Spójność i konkurencyjność regionu wielkopolskiego. Wyniki projektu badawczego zrealizowanego w ramach konkursu dotacji Ministerstwa Rozwoju Regionalnego w zakresie wdrażania funduszy strukturalnych na poziomie Narodowej Strategii Spójności. Umowa: DKS/DEF-VIII/POPT/04/275/09. Wersja CD. Poznań. s. 734.

Churski P., 2009. Polityka regionalna w okresie 2004-2006 a spójność i konkurencyjność Wielkopolski. W: (red.) T.Czyż. Regionalny wymiar województwa wielkopolskiego. Biuletyn Instytutu Geografii Społeczno - Ekonomicznej i Gospodarki Przestrzennej UAM. Seria Rozwój Regionalny i Polityka Regionalna nr 9. Bogucki Wydawnictwo Naukowe. Poznań. s. 97-133.

Churski P., Ratajczak W., (red.), 2010. Regional Development and Regional Policy in Poland: First Experiences and New Challenges of the European Union Membership. Studia Regionalia KPZK PAN. Vol. 27. Part I. Warszawa. ss.292.

Churski P., Ratajczak W., (red.), 2010. Regional Development and Regional Policy in Poland: First Experiences and New Challenges of the European Union Membership. Studia Regionalia KPZK PAN. Vol. 27. Part II. Warszawa. ss.284.

Czyż T., Rogacki H., (red.), 2005. Współczesne problemy i koncepcje teoretyczne badań przestrzenno-ekonomicznych. Biuletyn Komitet Przestrzennego Zagospodarowania Kraju PAN. z. 219. Warszawa.

Dorożyński T., 2012. Rola polityki spójności Unii Europejskiej w usuwaniu regionalnych nierówności gospodarczych. Wnioski dla Polski. Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego. Łódź.

Dutkiewicz P., Gorzelak G (red.). 1998. Problemy rozwoju lokalnego. Instytut Gospodarki Przestrzennej. Uniwersytet Warszawski. Warszawa.

Faludi A., 2006, From European Spatial Development to Territorial Cohesion Policy, Regional Studies, vol. 40, no. 6, pp. 667-678.

Gorzelak G., 2009. Fakty i mity rozwoju regionalnego. Studia Regionalne i Lokalne 2(36). Centrum Europejskich Studiów Regionalnych i Lokalnych. Uniwersytet Warszawski. Wydawnictwo Scholar. Warszawa. s. 5-27.

Gorzym-Wilkowski W., Miszczuk A., Miszczuk M., Żuk K., 1999. Zarys ekonomiki gminy. Wydawnictwo Norbertinum. Lublin.

Grosse T.G., 2004. Polityka regionalna Unii Europejskiej i jej wpływ na rozwój gospodarczy. Przykład Grecji, Włoch, Irlandii i wnioski dla Polski. Instytut Spraw Publicznych. Wydanie II poprawione i rozszerzone. Warszawa.

Grosse T.G., 2004. (red.). Polska wobec nowej Polityki Spójności Unii Europejskiej. Instytut Spraw Publicznych. Warszawa.

Grosse T.G., 2006. Opinia na temat komunikatu Komisji Europejskiej: polityka spójności wspierającą wzrost gospodarczy i zatrudnienie: Strategiczne wytyczne wspólnotowe, 2007-2013. Druk powielany.

Klasik A.(red.), 2006. Przedsiębiorczość i konkurencyjność a rozwój regionalny. Prace Naukowe Akademii Ekonomicznej i. Karola Adamieckiego w Katowicach. Katowice.

Kokocińska K., 2012. Polityka regionalna Polski i UE. Wydawnictwo Naukowe UAM. Poznań.

Kozak M., 2006. System zarządzania europejską polityką regionalną w Polsce w pierwszym okresie po akcesji. Studia Regionalne i Lokalne. z. 2 (24). Europejski Instytut Rozwoju Regionalnego i Lokalnego Uniwersytetu Warszawskiego. Warszawa. s. 75- 97.

Kudłacz T., 1999. Programowanie rozwoju regionalnego. Wydawnictwo Naukowe PWN. Warszawa.

Kundera J., Szmyt W., 2008. Leksykon polityki regionalnej UE. Wydawnictwo Wolters Kluwer Polska. Warszawa.

Markowski T. (red.) 2004. Przestrzeń w zarządzaniu rozwojem regionalnym i lokalnym. Biuletyn. Komitet Przestrzennego Zagospodarowania Kraju PAN. z. 211. Warszawa.

Molle W., 2007, European Cohesion Policy, Routledge, London.

Mrówka B., 2001a. Programy pomocowe Unii Europejskiej dostępne dla samorządów w Polsce w okresie przedakcesyjnym (część I). Studia Europejskie. Nr. 1 (17). Centrum Europejskie Uniwersytetu Warszawskiego. Warszawa. s. 119-139.

Mrówka B., 2001b. Programy pomocowe Unii Europejskiej dostępne dla samorządów w Polsce w okresie przedakcesyjnym (część I). Studia Europejskie. Nr. 2 (18). Centrum Europejskie Uniwersytetu Warszawskiego. Warszawa. s. 123-139.

Murzyn D., 2010. Polityka spójności Unii Europejskiej a proces zmniejszania dysproporcji w rozwoju gospodarczym Polski. Wydawnictwo C.H.Beck. Warszawa.

Nowińska – Łązniewska E., 2004. Relacje przestrzenne w Polsce w okresie transformacji w świetle teorii rozwoju regionalnego. Prace habilitacyjne 13. Akademia Ekonomiczna w Poznaniu. Poznań.

Pastuszka S., 2012. Polityka regionalna Unii Europejskiej. Cele, narzędzia i efekty. Wydawnictwo DIFIN. Warszawa.

Parysek J.J. , 2001. Podstawy gospodarki lokalnej. Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. Wydawnictwo Naukowe UAM. Poznań.

Pietrzyk I., 2005. Konkurencyjność regionów w Trzecim Raporcie Komisji Europejskiej dotyczącym spójności społeczno-gospodarczej. W: (red.) A. Klasik. Przedsiębiorczy i konkurencyjny region w teorii i polityce rozwoju regionalnego. Biuletyn. Komitet Przestrzennego Zagospodarowania Kraju PAN. z. 218. Warszawa. s. 126-141.

Potoczek A., 2003. Polityka regionalna i gospodarka przestrzenna. Agencja TNOiK. Centrum Kształcenia i Doskonalenia Kujawscy. Toruń.

Rudnicki M., 2000. Polityka regionalna Unii Europejskiej. Wydawnictwo Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu. Poznań.

Rymarczyk J. (red.), 2005. Rozwój regionalny i globalny we współczesnej gospodarce światowej. Wydawnictwo Akademii Ekonomicznej we Wrocławiu. Wrocław.

Smętkowski M., 2013. Rozwój regionów i polityka regionalna w krajach Europy Środkowo-Wschodniej w okresie transformacji. Wydawnictwo Scholar. Warszawa.

Strzelecki Z. (red.), 2009. Polityka regionalna i lokalna. Wydawnictwo Naukowe PWN. Warszawa.

Szafran J., 2013. Implementacja unijnej polityki regionalnej w Polsce. Wydawnictwo UMCS. Lublin.

Szlachta J., 2004. Wnioski dla Polski wynikające z raportu kohezyjnego Komisji Europejskiej "Nowe partnerstwo dla spójności. Konwergencja, konkurencyjność, współpraca. Trzeci raport na temat spójności gospodarczej i społecznej. Luksemburg. 2004. Ekspertyza dla Ministerstwa Gospodarki i Pracy. Warszawa. maj 2004. (druk powielany).

Szlachta J., 2005. Polska ścieżka rozwoju regionalnego w poszerzonej Unii Europejskiej. W: (red.) T.Parteka, J.Szlachta, W.Szydarowski. Region Bałtycki w nowej Europie. Biuletyn. Komitet Przestrzennego Zagospodarowania Kraju PAN. z. 217. Warszawa. s. 7-42.

Szomburg J. (red.), 2001. Polityka regionalna państwa pośród uwikłań instytucjonalno-regulacyjnych. Instytut Badań nad Gospodarką Rynkową. Gdańsk.

Tkaczyński J.W., Świstak M., 2013. Encyklopedia polityki regionalnej funduszy europejskich. Wydawnictwo C.H.Beck. Warszawa.

Wojtaszczyk K.A., (red.) 2005. Fundusze strukturalne i polityka regionalna Unii Europejskiej. Oficyna Wydawnicza ASPRA-JR. Warszawa.

DOKUMENTY i ŹRÓDŁA

Cohesion Policy Support for Local Development, Best Practice and Future Policy Options, Final Report, kwiecień 2010, Bruksela.

Europa 2020. Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu. (Europe 2020: a strategy for smart, sustainable and inclusive growth). Komunikat Komisji. COM (2005) 2020. 3.03.2010. Brussels.

Fifth Report of Economic, Social and Territorial Cohesion. Investing in Europe's Future. Report from the Commission. European Union. Regional Policy. European Commission. Luxembourg. 2010.

Growing unequal ? : Income Distribution and Poverty in OECD Countries, OECD Report 2008, Paris.

Identyfikacja i delimitacja obszarów problemowych i strategicznej interwencji w Polsce. Wnioski z analiz. Raporty 2009. Ministerstwo Rozwoju Regionalnego. Instytut Badań Strukturalnych. Warszawa.

Komentarz do aktów prawnych Wspólnot europejskich w zakresie Funduszy Strukturalnych i Funduszu Spójności na lata 2007-2013. Ministerstwo Rozwoju Regionalnego. Departament Koordynacji i Zarządzania. Warszawa.

Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia 2007 – 2013 wspierające wzrost gospodarczy i zatrudnienie. Narodowa Strategia Spójności. Dokument przyjęty przez Radę Ministrów w dniu 29 listopada 2006r. Ministerstwo Rozwoju Regionalnego. Listopad 2006r. Warszawa.

Ósme sprawozdanie z postępów w dziedzinie spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej. Sprawozdanie Komisji dla Parlamentu Europejskiego i Rady. Regionalny i miejski wymiar kryzysu. {SWD (2013) 232 final}, COM (2013) 463 final, Bruksela, 26.6.2013.

Pakiet legislacyjny 2014-2020, Dziennik Urzędowy UE, L347, Tom 56, 20 grudnia 2013, Bruksela.

Podstawami Wsparcia Wspólnoty. Warszawa. Grudzień 2006.

Perspektywa finansowa na lata 2007-2013. Rada Europejska. 15915/05. CADREFIN 268. 19 grudnia 2005r. Bruksela.

Polityka spójności wspierająca wzrost gospodarczy i zatrudnienie: Strategiczne wytyczne wspólnotowe 2007-2013. Komisja Wspólnot Europejskich. COM (2005) 0299. 5.07.2005. Bruksela.

Program Operacyjny Rozwój Polski Wschodniej. Ministerstwo Rozwoju Regionalnego. Warszawa.

Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko. Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia 2007-2013. Dokument przyjęty przez Radę Ministrów 29 listopada 2006r. Ministerstwo Rozwoju Regionalnego. Warszawa. Listopad 2006.

Program Operacyjny Kapitał Ludzki. Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia 2007-2013. Dokument przyjęty przez Radę Ministrów 29 listopada 2006r. Ministerstwo Rozwoju Regionalnego. Warszawa. Listopad 2006.

Program Operacyjny Pomoc Techniczna. Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia 2007-2013. Dokument przyjęty przez Radę Ministrów 29 listopada 2006r. Ministerstwo Rozwoju Regionalnego. Warszawa. Listopad 2006.

Program Operacyjny Innowacyjna Gospodarka Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia 2007-2013. Dokument przyjęty przez Radę Ministrów 22 stycznia 2007r. Ministerstwo Rozwoju Regionalnego. Warszawa. Styczeń 2007.

Programy działań na rzecz ochrony środowiska. Komisja Europejska. Bruksela.

Regional Development Policies in OECD Countries, OECD Report 2010, Paris.

Regionalny Program Operacyjny Województwa Wielkopolskiego. Urząd Marszałkowski w Poznaniu. Poznań.

Reshaping Economic Geography. World Development Report 2009. World Bank. Washington.

Rozporządzenie Komisji (WE) Nr 1828/2006 ustanawiające szczegółowe zasady wykonania rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące finansowania Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz rozporządzenia Rady nr 1080/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego. Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej. L.371/1. 27.12.2006. Bruksela-Luksemburg.

Rozporządzenie (WE) nr 1080/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 5 lipca 2006r. w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i uchylające Rozporządzenie (WE) nr 1783/1999. Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej. L 210. 31.7.2006. Bruksela-Luksemburg.

Rozporządzenie (WE) nr 1081/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 5 lipca 2006r. w sprawie Europejskiego Funduszu Społecznego i uchylające Rozporządzenie (WE) nr 1784/1999. Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej. L 210. 31.7.2006. Bruksela-Luksemburg.

Rozporządzenie (WE) nr 1082/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 5 lipca 2006r. w sprawie europejskiego ugrupowania współpracy terytorialnej (EUWT). Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej. L 210. 31.7.2006. Bruksela-Luksemburg.

Rozporządzenie Rady (UE) nr 1083/2006 z dnia 11 lipca 2006r. ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności i uchylające Rozporządzenie (WE) nr 1260/1999. Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej. L 210. 31.7.2006. Bruksela-Luksemburg.

Rozporządzenie Rady (WE) nr 1084/2006 z dnia 11 lipca 2006r. ustanawiające Fundusz Spójności i uchylające Rozporządzenie (WE) 1164/94. Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej. L 210. 31.7.2006. Bruksela-Luksemburg.

Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady nr 1303 z dnia 17 grudnia 2013r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego objętych zakresem wspólnych ram strategicznych oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego i Funduszu Spójności, oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006. Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej L347/320. 20.12.2013.

Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady nr 1301 z dnia 17 grudnia 2013r. w sprawie przepisów szczegółowych dotyczących Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i celu „Inwestycje na rzecz wzrostu gospodarczego i zatrudnienia” oraz w sprawie uchylenia rozporządzenia (WE) nr 1080/2006. Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej L347/320. 20.12.2013.

Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady nr 1304 z dnia 17 grudnia 2013r. w sprawie Europejskiego Funduszu Społecznego i uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1081/2006. Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej L347/470. 20.12.2013.

Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady nr 1300 z dnia 17 grudnia 2013r. w sprawie Europejskiego Funduszu Spójności i uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1084/2006. Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej L347/281. 20.12.2013.

Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady nr 1299 z dnia 17 grudnia 2013r. w sprawie przepisów szczegółowych dotyczących wsparcia z Europejskiego Funduszu

Rozwoju Regionalnego w ramach celu „Europejska współpraca terytorialna”. Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej L347/259. 20.12.2013.

Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady nr 1302 z dnia 17 grudnia 2013r. zmieniające rozporządzenie (WE) nr 1082/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 5 lipca 2006 r. w sprawie europejskiego ugrupowania współpracy terytorialnej (EUWT) w celu doprecyzowania, uproszczenia i usprawnienia procesu tworzenia takich ugrupowań oraz ich funkcjonowania. Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej L347/303. 20.12.2013.

Sixth Report on Economic, Social and Territorial Cohesion, Investment for jobs and growth: Promoting development and good governance in EU regions and cities, Regional and Urban Policy, European Commission, July 2014, Brussels.

Shrinking regions: a paradigm shift in demography and territorial development, Study - Regional Development, Policy Department B, Structural and Cohesion Policies, European Parliament, PE 408.928. 2008, Brussels.

Stanowisko Polski w sprawie polityki spójności Unii Europejskiej w latach 2007-2013. Dokument przyjęty przez Radę Ministrów 30 kwietnia 2004r. Warszawa. (druk powielany).

Stanowisko Rządu Rzeczypospolitej Polskiej w sprawie przyszłości Polityki Spójności Unii Europejskiej po 2013r. Dokument przyjęty przez Radę Ministrów 30 stycznia 2008r. Warszawa (druk powielany).

Stanowisko Rządu Rzeczypospolitej Polskiej w sprawie Zielonej Księgi na temat Spójności Terytorialnej. Dokument przyjęty przez Komitet Europejski Rady Ministrów w dniu 24 lutego 2009r. Warszawa. Luty 2009.

Strategia Rozwoju Kraju 2007-2013. Dokument przyjęty przez Radę Ministrów 29 listopada 2006r. Ministerstwo Rozwoju Regionalnego. Warszawa. Listopad 2006.

Third Cohesion Report. Convergence, Competitiveness and Co-operation. European Commission. Luxembourg. 2004.

Third Progress Report on Cohesion: Towards a New Partnership for Growth, Jobs and Cohesion. Communication from the Commission. Commission of the European Communities. COM (2005) 192. Brussels. 17.05.2005.

Ustawa z dnia 6 grudnia 2006r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju. D.U. Nr 227/2006, poz. 1658.

Ustawa z dnia 7 listopada 2008r. o zmianie niektórych ustaw w związku z wdrażaniem funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności. Dz.U. nr 216, poz. 1370)

Ustawa z dnia 24 stycznia 2014r. o zmianie ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju oraz niektórych innych ustaw. (Dz.U. 2014 poz. 379)

Wpływ członkostwa Polski w Unii Europejskiej i realizowanej polityki spójności na rozwój kraju. Krajowe Obserwatorium Terytorialnego. Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju. Kwiecień 2014. Warszawa.

Założenia Krajowej Polityki Miejskiej do 2020 roku. Przyjęte przez Radę Ministrów na posiedzeniu w dniu 16 lipca 2013r., Ministerstwo Rozwoju Regionalnego, Lipiec 2013, Warszawa.

Zielona Księga na temat Spójności Terytorialnej - Green Paper on Territorial Cohesion. Turning Territorial Diversity into Strength. Communication from the Commission to the Council, the European Parliament, the Committee of Regions and the European Economic and Social Committee. COM(2008) 616 final. Brussels, 6.10.2008.

**SERWIS INTERNETOWY DYREKCJI GENERALNEJ
DS. ŚRODOWISKA**

http://ec.europa.eu/dgs/environment/index_en.htm

SERWIS INTERNETOWY DYREKCJI GENERALNEJ DS. POLITYKI REGIONALNEJ I MIEJSKIEJ

http://ec.europa.eu/dgs/regional_policy/index_pl.htm

SERWIS INTERNETOWY MINISTERSTWA INFRASTRUKTURY I ROZWOJU

<https://www.mir.gov.pl>

SERWIS INTERNETOWY FUNDUSZE EUROPEJSKIE

<https://www.funduszeuropejskie.gov.pl>

PAKIET LEGISLACYJNY 2014-2020

https://www.mrr.gov.pl/rozwoj_regionalny/prezydencja/ps2014/strony/ps_2014.aspx